

Gujarati Writers Guild UK

Established: 1973

ગુજરાતી રાઈટર્સ ગિલ્ડ યુ.કે.

ભવ્ય ગુજરાતી મુશાયરો

સ્મરણિકા

શનિવાર ૨૮ ઓગષ્ટ ૨૦૦૪
બોલ્ટન મુસ્લિમ ગલ્ફ સ્કૂલ

President
Yacoob Mank
01204 591709
gwg@mahek.co.uk

Vice President
Adam Ghodiwala
01204 523268

General Secretary
A. Kamal Patel
01772 823145

Joint Secretary
Siraj Patel
01204 403999
siraj_patel@ntlworld.com

Gujarati Writers Guild UK Achievement Awards

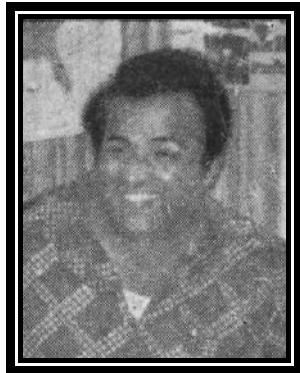

Guild President, Yacoob Mank (left), presenting a lifetime achievement award to Muhammad Patel (ex MLA of Gujarat Assembly and prominent social worker)

Guild Joint Secretary, Siraj Patel (left), presenting a lifetime achievement award to Lord Adam Patel of Blackburn

બ્રિટનમાં ગુજરાતી ગઝલ: ઈતિહાસનું એક પાનું ... દ જુલાઈ ૧૯૭૩

ઇંગ્લેન્ડની હવામાં ગુજરાત કેરી ખુશ્ભૂ □ શે. પાઈમ આબુવાલા

લેંડેશાયરમાં અડવું ભર્ય વસેલું છે. અભુલ્લાહ કમાલ પટેલ (તખ્લુસ: કદમ), ભર્ય તાલુકાના ટકારીઆના વતની, વરસોથી પ્રોસ્ટનમાં વસેલા છે. બોતેર ન્યુ હોલ લેનમાં એમની ઓફિસ (આર. કે. ટ્રાવેલ્સ) આવેલી છે. આ ઓફિસ તમને કેવળ ભારત મોકલતી નથી, ભારતને તે ઓફિસમાં ય લઈ આવે છે.

ઓફિસના માળે ગાઢલાં પથરાયેલાં છે. તકિયા પણ. જેટલા ભાઈઓ ત્યાં એકઠા થયા છે તેમાં એંસી ટકા કવિઓ છે - વીસ ટકા રસિકો. કોઈ ઓફિસમાં કારકુન છે, કોઈ મિલમાં મજૂર. બપોરથી શરૂ થયેલી મહેફિલ રાતના એક સુધી ચાલી. ચાલી જ નહીં, જામી પણ.

ગુનાહો છે, ખતાઓ છે ને હું છું
પુદા તારી કૃપાઓ છે ને હું છું

વમળથી બચાવીને લાવી ડિનારે
કુબાપી ન દેજે મને તારનારા

આ શેરોના કવિ કદમે આ કવિ સભા યોજ છે. ‘મહેક’ ટંકારવી (‘ઘાસ’ના કવિ) પણ સભામાં હાજર છે. હું સભાના મહેમાન તરીકે કાવ્યો (ઉર્દૂ, હિન્દી અને ગુજરાતી) સંભળાવું છું - અને હાજર રહેલા કવિ બધુઅંનાં કાવ્યો સાંભળું છું. તરન્નુમ ગૂંજે છે. શબ્દાની ફૂલજડીઓ છૂટે છે. ગુજરાતના કવિઓ (નવોદિત અને ઉદિત) લેંડેશાયરની હવામાં ગુજરાતની મહેક ભરી રહ્યા છે. કવિએ ગુજરાત છોડ્યું છે, પણ ગુજરાતે એને છોડ્યો નથી. લેંડેશાયરમાં ગુજરાતી ધબકારા સંભળાય છે - ગુજરાતથી દૂર ગુજરાત જીવી રહ્યું છે.

આ સાથે એક ઐતિહાસિક બનાવ પણ બને છે. ગુજરાતી રાઈટર્સ ગિલ્ડ, યુ.કે. ની સ્થાપના પણ થાય છે. ગુજરાતી સાહિત્યના પ્રસાર અને પ્રચાર માટે.

Gujarati Writers Guild UK

A brief introduction

The Gujarati Writers Guild UK was formed in 1973. Its core purpose was to bring Gujarati writers and poets together, mainly through Ghazal writing and holding *Mushairas* in order to keep the Gujarati language, poetry and culture alive here in the UK.

We are pleased to say that we have succeeded in fulfilling this purpose to a large extent by:

- providing inspiration and guidance to a number of budding poets;
- holding as many as 65 *Mushairas* so far in various towns and cities across the country;
- organising literary seminars and poetry workshops;
- undertaking publication of poets works from time to time;
- publishing and distributing free of charge booklets as memoirs of *Mushaira* events; and
- inspiring a number of poets in different parts of the country to write *Ghazals* and form similar groups in their own areas to promote the Gujarati language and literature.

The activities we have carried out and the progress we have made would not have been possible without the valuable assistance and encouragement from our friends and supporters and financial backing from various arts and other organisations including the local Councils.

We are grateful to them all and hope that they will continue to support us so that we can carry on sharing our ideas, imagination, dreams and vision with our Gujarati speaking community and keep the language and the culture alive for as long as possible.

Yacoob 'Mahek'
President

Ghazal

The most popular form of poetry both in Urdu and in Gujarati these days is known as Ghazal, which is similar to lyric in English poetry and means "talking to the tender sex". It is usually short with the same rhyme and rhythm throughout. It is composed of a few couplets beginning with a *Matla* meaning the 'rise' in which both lines have the same rhyme and ends with a *Magta* meaning the 'end' in which the poet generally indicates his adopted pseudonym.

In a Ghazal every couplet is a complete unit in itself, rounding up an idea or a picture within the constraints of its two lines and its own rhyme and rhythm. This is one of the peculiarities of Ghazal, requiring great skill and discipline to say in one line or couplet what in other literatures would have to be said in a complete poem.

The most common themes are love, 'Tasawwuf' (mysticism), 'Gham-e-Jana' (poet's personal sorrow) and 'Gham-e-Doran' (the sorrow of the world). In Ghazal, the Sufis (mystics) found a very convenient medium for expressing their love of God, their beloved.

The subject matter of modern Ghazal ranges from the helplessness and hopelessness of modern man to the lovey-dovey talk of the love sick. Ghazal appeals equally to the literary critic and lay reader, which is one of the reasons for its past and present popularity.

Gujarati Ghazal was first introduced in the UK in the sixties by the poets of the Gujarati Writers Guild UK. Mahek Tankarvi and Kadam Tankarvi, the two most prominent of those poets and also the founder members of the Guild, played an important role in popularising Ghazal by regularly holding *Mushairas* - first in Lancashire and then in other towns and cities of the UK. The arrival from India of the renowned Ghazal writer Adam Tankarvi in 1991, the frequent visits by the famous poet Adil Mansuri from the USA and other well known Ghazal writers from Gujarat gave an impetus to this literary activity, which is now flourishing.

Mushaira

Mushaira is the gathering of poets for the reading or recitation of their compositions. It has played an important role in the development of both Urdu and Gujarati Ghazal. In the past these events provided opportunities for masters and pupils to meet, recite their Ghazals and criticise. It is a pity that the age of masters and pupils is gone and this is not happening anymore.

Held on various occasions, Mushairas are very popular even today and are most enjoyed by the participating audiences. They can be both educational and entertaining. In addition, they enable the poet to share his experiences, dreams, ideas and interpretation of life with an appreciative audience.

In a Mushaira, some poets prefer to read their Ghazal in a plain way, while others prefer to recite it in a sing song manner (Tarannum).

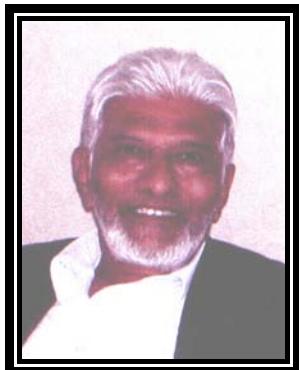
An audience appreciating a Gujarati Mushaira in Bolton

સ્થાપનાકાળથી આજપર્યત ગુજરાતી રાઈટર્સ ગિલ્ડ, યુ.કે. દ્વારા,
અથવા એના ઉપક્રમે, યોજાયેલા મુશાયરાઓની સૂચી

**Mushairas (Poetry Readings / Recitals) organised by,
or in collaboration with, the Gujarati Writers Guild UK**

ક્રમ	તારીખ	નગર	સ્થળ	તરણી પંદ્રિત
1	08/08/70	Preston	St Paul's Hall	મને સંતોષ છે મેં તો આ મહેફિલ ખૂબ માણી છે
2	15/08/71	Batley	Old Peoples Home	બિધાવે કોઈ જો કાંટા તો હું કૂલો બિધાવું છું
3	26/12/72	Blackburn	Theatre Hall	યાદ આયે છે મને મારું વતન પરદેશમાં
4	25/12/73	Batley	Old Peoples Home	હું એવું પુષ્પ હું મહેકી રહું જ્યાં જ્યાં પવન લાગે
5	03/08/74	Blackburn	Theatre Hall	ભલે છે રંગ જુદો પ્રેમથી જીવી બતાવીશું
6	26/01/75	Bolton	College Hall	શી ખબર આખાડ મુજ ઉજ્જડ ચમન કયારે થશે?
7	17/08/75	Blackburn	St Georges Hall	અમે તમને, તમે અમને જો સમજો તો મજા આવે
8	20/12/75	Leicester	Sangam Theatre Hall	લેસ્ટરની વાત ક્યાં એ તો લધુ ગુજરાત છે
9	25/12/75	Batley	Community Hall	પ્રતીક્ષા કાંયાં સુધી કરવી કે સૂર્યોદય થવાનો છે
10	14/02/76	Blackburn	Windsor Hall	તને યુસુફ મુખારક હો છે આ બંધાય છે સેહરો
11	26/12/77	Batley	Community Hall	સમજવા જે ન માંગે તેને સમજાવીને શું કરશો?
12	25/12/81	Blackburn	Theatre Hall	માનવી તે જે બીજાને કામ આવી જાય છે
13	26/12/82	Preston	College Hall	વતનથી દૂર પણ દિલ તો અમારું બસ વતનમાં છે
14	25/12/83	Blackburn	Community Hall	એજ સમજાવું નથી કે કેમ આતું થાય છે
15	26/12/84	Bolton	School Hall	છે ઘણાં એવા કે જેઓ યુગને પલટાવી ગયા
16	18/10/85	Batley	Community Centre	છેવટે દુનિયાને મારી વાત સમજાઈ જશે
17	19/10/85	Batley	Community Centre	સમયની માંગણી છે એટલે તલવાર માંગું છું
18	15/11/86	Bolton	School Hall	એકતાની છે જરૂરત એકતા અપનાવીએ
19	19/09/87	Batley	Community Hall	અવાજ જીલ્લની સામે ઉઠાવીએ, આવો
20	31/07/88	Bolton	School Hall	કૂલોને ખીલવાનો અવિકાર છે અર્દી
21	25/12/88	Blackburn	Museum Hall	આપો હવે બીજું જ કશું જીવવાનું નામ
22	11/06/89	Bolton	Community Centre	પાનખર આવી છતાંથે કૂલ કરવાયું નહીં
23	09/07/89	Preston	Community Centre	સમય થોડા અને લાંબી કલાણી લઈને આયો છું
24	09/09/89	Preston	Museum Hall	અમે એજ બુલબુલ છીએ જેમણે આ, ચ્યાનની હેમેશાં હિફાજત કરી છે
25	03/11/89	Preston	Guild Hall	સાગરનો તાગ ના મળે ડુબી ગયા વિના
26	18/11/89	Blackburn	Community Centre	એ મારી ઓટ જોઈને ડિનારે ઘર બનાવે છે
27	26/12/89	London	Community Centre	તમારા સમ અમે આ જિંદગીને ખૂબ ચાહી છે
28	10/03/90	Bolton	Community Centre	એ જીવ! જીવવાની મજા કયાંથી લાવશું?
29	07/07/90	Blackburn	Community Centre	દિલથી અમારી યાદ ભૂલવાની નહીં શકો

30	28/07/90	Batley	Girls School Hall	ઉગાડે કંટકો એ ને કરે ગુલાઝારની વાતો
31	29/12/90	London	Community Centre	મજી જ્યાં આંખથી આંખો બધાયે ભેદ સમજાયા
32	24/08/91	Bolton	Muslim Girls School Hall	હવે લાગી રહ્યું છે વારતા પૂરી થવા આવી
33	25/01/92	Preston	Catherine Beckett Hall	મુલાયમ તે છતાં ફૂલોય કંઠાથી નિભાવે છે
34	25/07/92	London	Community Centre	તેડો અને ન આવીએ એવા નથી અમે
35	09/08/92	Preston	Guild Hall	દોય ના વ્યક્તિ ને એનું નામ બોલાયા કરે
36	03/10/92	Batley	Community Centre	અહીં ભીડ જાતી ને સુનું નગર છે
37	26/12/92	Bolton	Community Centre	હું સહરામાં ગુલશન બજાવી શકું છું
38	14/08/93	Bolton	Muslim Girls School Hall	જિંદગાની કેદ છે દુનિયાના કારાગારમાં
39	08/10/93	Blackburn	Library Hall	રૂપ નીરબી આપનું ગુલાઝ શરમાયા હો
40	07/11/93	Bolton	Cricket Hall	વાતમાંથી વાત પેદા થાય તો કે‘વાયના’
41	29/12/93	Blackburn	Library Hall	જુલની નાવ રૂબાડી કે સમન્દર થઈને
42	14/10/94	Blackburn	Library Hall	હવે આ ધૂંધવાતી આગ ઠંડી થાય તો સારું
43	21/10/94	Batley	Town Hall	પારક તેજે પ્રકાશેલો સિતારો હું નથી
44	01/01/95	Bradford	Community Centre	પંક્તિ વગર (ગેર તરફી)
45	07/07/95	Bolton	Quebec Hall	હજારો વસવસાઓ ધાન જો તારું ધરું છું હું
46	21/07/95	Blackburn	Museum Hall	રોજ પડતી વીજળીથી કોણ ગમરાયા કરે?
47	18/08/95	Preston	Gandhi Hall	નથી જાણ્યું અમારે પંથ શી આફિત પરી છે
48	06/07/96	Bolton	Quebec Hall	સંગે છે ડાળ, પાણ, ફૂલ, ચમન ચમન નથી રહ્યું
49	05/10/96	Blackburn	Neighbourhood Centre	પ્રેમ ને સદ્ભાવની સૌરભ બધે ફેલાઈ ગઈ
50	02/11/96	Dewsbury	Town Hall	આંગળી જગમાંથી નીકળી ને જગા પૂરાઈ ગઈ
51	11/05/97	Bolton	Quebec Hall	એ હશે બીજા કે જે ખારું વતન ભૂલી ગયા!
52	15/08/97	Blackburn	Community Centre	છે ઘણાં એવા અહીં આવી વતન ભૂલી ગયા
53	24/08/97	Bolton	Community Centre	પંક્તિ વગર (ગેર તરફી)
54	25/12/97	Blackburn	Library Hall	દિલ ન લાગે કિનારે તો હું શું કરું?
55	20/01/01	Preston	Guild Hall	વેદનાની ભીડમાં દિલની ખુશી પોવાઈ ગઈ હકજાં સુધી તો કેટલી સારી છે જિંદગી
56	26/08/01	Blackburn	Museum Hall	પંક્તિ વગર (ગેર તરફી)
57	26/12/01	Bolton	Community Centre	હવાને હાથ શું આવ્યું દીપક મારો બુઝાવીને
58	16/02/02	Blackburn	Community Centre	જિંદગાના હર કદમ પર મારે અથડાવું પડ્યું
59	24/06/03	London	House of Lords	કદમ ટંકારવીના ‘આવરણ’ સંગ્રહનું વિમોચન
60	02/08/03	Preston	Guild Hall	પંક્તિ વગર (ગેર તરફી)
61	16/08/03	Bolton	St Philips Hall	દોરવું છે માનવીનું ચિત્ર દોરાતું નથી
62	21/09/03	Preston	Catherine Beckett Hall	... જાગ્યા લાંથી હવે સવાર
63	06/12/03	Preston	Catherine Beckett Hall	અવસર છે ઈન્ફનો તો ખુશીથી મનાવીએ
64	16/05/04	Bolton	Community Centre	પંક્તિ વગર (ગેર તરફી)
65	05/06/04	Preston	Catherine Beckett Hall	પંક્તિ વગર (ગેર તરફી)

ગજલકાર અદમ ટંકારવી ને ...

જેમના લોહીમાં ગજલ ભળી ગઈ છે એવા કેટલાક ગજલકારોમાં અદમ ટંકારવીનો સમાવેશ કરી શકાય. એક અચ્છા ગજલકાર હોવાને નાતે ગુજરાતના આધુનિક ગજલકારોમાં તેઓ મોખરાનું સ્થાન ધરાવે છે અને માનની નજરે જોવાય છે. ભારત છોડી ૧૯૮૧માં ઈંગ્લેન્ડ આવ્યા ત્યારથી અહીંની ગજલ સાહિત્ય પ્રવૃત્તિને ખાસો વેગ મળ્યો છે અને કવિઓને પ્રોત્સાહન તથા માર્ગદર્શન મળ્યું છે. એક સિદ્ધહસ્ત ગજલકાર, અનેક ઉચ્ચ સાહિત્યિક પારિતોષિકોના વિજેતા અને મુશાયરાઓના સફળ સંચાલક એવા જનાબ અદમ ટંકારવીની ગજલસિદ્ધ અને ગુજરાતી ભાષા-સાહિત્યની પ્રીતિ અને સેવાની નોંધ લઈ તેની કદરરૂપે આ તકતી અર્પણ કરતાં અમે આનંદ અને ગર્વની લાગણી અનુભવીએ છીએ.

ગુજરાતી રાઇટર્સ ગિલ્ડ, યુ.કે.

ઓગષ્ટ ૨૦૦૪

□ અદમ ટંકારવી, બોલન

માથા પર હુંપદનો ભાર
ઈમ કરતાં કિમ જશું પાર?

નયન વહે છે અશ્વધાર
ભીતરિ મુજ લાગઈ અંગાર

એક ફક્ત તારો ઈતખાર
કુણ છિ દુજો રાખણહાર

ગીતગજલ પણ પ્રેમોદ્વગાર
પ્રેમે વાંચે પ્રાણધાર

સુંવે સુંવે ભયો ઉજાસ
રિમજિમ રિમજિમ રણજણકાર

અલપજલપ તારા દીદાર
જાણો વીજ તણાઉ જબકાર

એના ગુણ શું ગાઉ અદમ
ઈ કિહિતાં ન આવી પાર

The Ego weighs so heavily on our head;
How are we going to get to the other side;
With this burden on our head?

This song of mine and this Ghazal is also an expression of Love (Love which is the generating force of all activities and the antidote for all human troubles);

It is something that can only be read, understood and interpreted with Love.

How can I sing her praises and in her praise what can I say?
Never ending it'll be even if I were to sing it night and day!

□ અદમ ટંકારવી, બોલન

છે તોર એનો એવો કોઈની પડી નથી
આ શહેરમાં જાણે કે બીજી છોકરી નથી

અધ્યર ઉપાડી કોઈએ સપનામાં એકવાર
બસ ત્યારથી ઘરતી ઉપર પગ મૂકતી નથી

પ્રતિબિંબ પણ કોઈનું એમાં હોવું જોઈએ
આ કાચની તકતી જ ફકત આરસી નથી

પંડિતજી પોથીમાં શું શોધો છો કયારના?
ત્યાં સ્વર્ગથી અપસરા કોઈ ઉતરી નથી

આ આપણા સમયનો છે યુગબોધ એટલો
બાળક હવે બાળક નથી, પરી પરી નથી

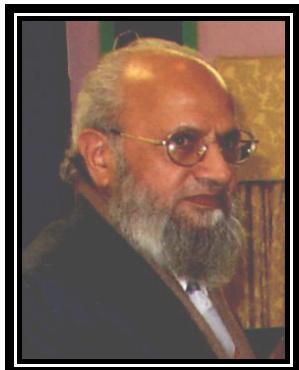
એ હોઠ શું જે હોઠ પર ના હોય તારું નામ?
એ આંખ શું જે આંખમાં તારી છબી નથી?

એને તેં એટલી તો ફટાવી દીધી અદમ
કે આ ગાજલ કોઈને હવે ગાંઢતી નથી

This girl is so puffed up she doesn't care for anyone;
As if in the whole town like her there is none!

Once in her dream someone lifted her up in the air she found;
She doesn't ever since put her foot on the ground.

A sad reflection of our times it is that a child is not a child any more;
And the fairy of the grandfather's tale is no longer a fairy delicate and pure!

ગઝલકાર કદમ ટંકારવી ને ...

૧૯૭૭માં જાહીતા ગઝલકાર ‘શોખાદમ’ આબુવાલાની પ્રેરણાથી ‘ગુજરાતી સાહિત્યકાર મંડળ’ નું ‘ગુજરાતી રાઈટર્સ ગિલ્ડ, યુ.કે.’ નામકરણ થયું અને તેઓ ગિલ્ડના માનદ મહામંત્રી બન્યા ત્યારથી આજ સુધી તેમણે એકધારી નિસ્વાર્થ સેવા બજાવી છે. બ્રિટનમાં ગુજરાતી ભાષા અને સાહિત્યના જતન અને વિકાસમાં ‘ગિલ્ડ’ નું પ્રદાન નોંધપાત્ર છે અને તેમાં પ્રેરક બળ છે: કદમની ભાષા પ્રીતિ અને સર્જક પ્રતિભા. યુ.કે. ખાતે શરૂઆતના મુશાયરાઓ યોજવાનું અને પ્રથમ ‘આવાજ’ પખવાડિક અને છેલ્લે ‘નવયુગ’ માસિકનું સુરેખ સંપાદન કરવાનું માન એમને ફાળે જાય છે. સાહિત્યકાર, પત્રકાર અને એક સારા ગઝલકાર અંવા ‘કદમ’ ટંકારવીની નોંધપાત્ર સેવાઓને અમે ખૂબજ માનની નજરે જોઈએ છીએ અને તેની કદરરૂપે તેમને આ તકતી અર્પણ કરતાં અમે ખુશીની લાગણી અનુભવીએ છીએ.

ગુજરાતી રાઈટર્સ ગિલ્ડ, યુ.કે.

ઓગષ્ટ ૨૦૦૪

□ કદમ ટંકારવી, પ્રેસ્ટન

ઇળકપટનું ભોગ માનસ આજ પરખાતું નથી
માનવી તો છે સમસ્યા સાવ સમજાતું નથી

યાદ કરતાં યાદ આવે એમ ના બીજું કશું
એક તેનું નામ એવું હોય ભૂલાતું નથી

હેત-હેલી ઘારના વરસાદમાં પલળું છતાં
અંગ-અંતર કોણ જાણે કેમ ભીજાતું નથી

પાઈ-પુસ્તક જિંદગીભર ખૂબ વાંચી તો ગયા
લાભકારક એ બધું પડ્ય મન તો વંચાતું નથી

આંગળી પડ્ય ચીધશું જો અન્યની ખામી જરે
આપણાથી આપણા મનમાં જ ડોકાતું નથી

ધોલ મારીને હંમેશાં લાલ રાખું છું ‘કદમ’
ઓળખીતા ઓળપે છે કે વદન રાતું નથી

True that we have read books and books;
On numerous subjects under the sun;
And although it may be beneficial in a way;
We are unable to read the mind!

We're quick to point our finger at others;
If in them a fault we find;
But how strange that we cannot peep;
Into our own mind!

□ કદમ ટકારવી, પ્રેસ્ટન

ખૂબ વિરહમાં આવી મજા
આહ સદા ભરવાની મજા

તરબોળ થઈ છે જિંદગી
પ્રેમ સુધા પીવાની મજા

યાદ સહારો છે પૂરતો
રાત-દિવસ ગાંધીની મજા

આંખોથી જે પીધી સુરા
યાદ હજુ પીવાની મજા

થઈ છે કોની કૃપા નજર
તન, મન, અંતર લાઘી મજા

સાંગોપાંગ બધું છે સજજ
તેણું થાય જવાની મજા

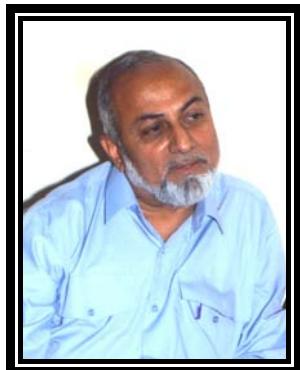
સંતોષ અનેરો હર્ષ છે
અવ્યલ મંજિલ આવી, મજા

જવનની તો માણી બહુ
ચાય ‘કદમ’ મરવાની મજા

How happy I feel, how delighted I am, as I fix my gaze at the seven skies;
The first stage of the final destination, now I see unfolding before my eyes.

O my soul! You know quite well, we've enjoyed this life so much up to now;
But now it's time to taste the joy of dying, and say the world goodbye.

ગઝલકાર મહેક ટંકારવી ને ...

બ્રિટનમાં ગુજરાતી ગઝલ અને મુશાયરાઓનો આરંભ ૧૯૬૬માં મહેક ટંકારવીના બ્રિટન આગમન સાથે થયો એ એક ઐતિહાસિક તથ્ય છે. ત્યારથી આજપર્યંત અનેક મુશાયરાઓનું આયોજન કરી, નવોદિત ગઝલકારોને પ્રેરણા અને માર્ગદર્શન પૂરું પાડતા રહી ગુજરાતી ભાષા અને ગઝલને તેમણે અહીં જીવંત રાખી છે. મુશાયરાઓમાં સૂક્ષ્મી રંગની ગઝલોને સુમધુર તરન્નુમથી રજૂ કરી તેમણે હંમેશાં શ્રોતાઓની વાહ વાહ મેળવી છે. ગુજરાતી રાઈટર્સ ગિલ્ડ, યુ.કે.ના સ્થાપક અને સુકાની એવા મહેક ટંકારવીની અવિરત સેવાઓને અમે બિરદાવીએ છીએ અને તેની કદરરૂપે આ તકતી અર્પણ કરતાં અમને ખૂબ આનંદ થાય છે.

ગુજરાતી રાઈટર્સ ગિલ્ડ, યુ.કે.

ઓગષ્ટ ૨૦૦૪

□ મહેક ટંકારવી, બોલ્દન

તું નથી જેને જુએ રોજ એ તું જાણી લે
આયનો તોડ, પ્રતિબિંબને પિછાણી લે

જોઈએ કોણ બચાવે છે બદનસીબીથી
નાવ પણ આપણી તો થઈ ગઈ છે કાણી લે

પ્રેમની ઓર્હિને ચાદર બહાર નીકળી જા
બર્ઝિલી સાંજની શીતળતાને ય માણી લે

આજતક તો બધી દુનિયાની ખબર રાખી છે
બસ હવે તારી ખબર રાખ, ખુદને જાણી લે

કોઈનાં આંસુઓ એમાં જરૂર ટપક્યાં છે
થઈ ગયું ગામ કૂવાનું ય ખારું પાણી લે

અંતમાં હોઠ બધાના રહી ગયા ખાસા
જે હતું એ બધું તો જાંખવાનું પાણી લે

આવે યમદૂત હુકમ લઈને એ પૂહેલાંજ
'મહેક'
અંઘને બંધ કરી દે ને કર્ફન તાડી લે

It's not really you who you see in the mirror everyday;
Break it because your mirror is a deceiver in a way;
Look carefully at your own reflection and know your real self.

All your life you've been mindful of the whole world,
Enough of that, O my soul!
Now be mindful of your own self and try to know thyself.

□ મહેક ટંકારવી, બોલ્દન

તોકિયું તો કરી જો ભીતરમાં, કેટલી ભારે ભીડ જામી છે
બુહાર કરતાં વિશેષ અંદરમાં, કેટલી ભારે ભીડ જામી છે

કોણ ફૂલે છે કે એકલો છે તું, કોણે કહું અહીંથાં છે એકાંત
જેને સમજે તું ખાલી એ ઘરમાં, કેટલી ભારે ભીડ જામી છે

એકધારી છે એમાં ફૂદાફૂદ રંગબેરંગી માછલીઓની
મનના આ ધીછા સરોવરમાં, કેટલી ભારે ભીડ જામી છે

ભાવતું કંઈક હાથ લાગ્યું છે એટલે લાગી છે જુઓ લંગાર
એક નાનકડા કીરીના દરમાં, કેટલી ભારે ભીડ જામી છે

જિંદગીભર કણસતા રહ્યા તો આંગણે કોઈ પણ ન દેખાયું
શાસ પૂરા થતાં જ પલભરમાં, કેટલી ભારે ભીડ જામી છે

Peep into yourself and see, how crowded it is inside;
It's more crowded inside, than crowded it is outside!

Who says you are on your own and who said it's quiet therein;
The house you think is empty is more crowded than you can imagine!

The shallow lake of your mind, look how crowded it has become!
With the incessant jumping of the multi-coloured fishes inside!

We kept tossing and turning with pain all our life;
But no one ever cared to knock at our door;
Suddenly how crowded the courtyard has become;
Now that we've breathed our last and are no more!

હજલકાર સૂર્જી મનુભરી ને ...

ગુજરાતી રાઈટર્સ ગિલ્ડ, યુ.કે.ના એક પાયાના સંક્રિય સભ્ય અને ખૂબ જાણીતા થયેલા હજલકાર તરીકે સૂર્જી મનુભરીની સેવાઓને ભૂલી શકાય તેમ નથી. તેમની જોરદાર હજલો “તાકેલાં તીર”ની જેમ બરાબર નિશાન પર જઈને વાગે છે અને સૂર્તેલા સમાજને જગાડવા “ધબાડો” કરે છે. મુક્ત મને શ્રોતાઓને હસાવતા તો કેટલાકને છાનું છાનું રડાવતા સૂર્જી મનુભરીની હાજરી અહીં યોજાતા મુશાયરાઓમાં લગભગ અનિવાર્ય બની ગઈ છે. મુશાયરાઓમાં તળપઢી ભાષામાં લખાયેલી હજલોથી રંગ ભરતા, શ્રોતાઓને હાસ્યને હિંગેણે ઝૂલાવતા આ હજલકારની રમુજી સેવાની કદર કરી તેમના અસંઘ્ય ચાહકો વતી તેમને આ તકતી અપેક્ષા કરતાં અમને ખરેખર ઘણોજ આનંદ થાય છે.

ગુજરાતી રાઈટર્સ ગિલ્ડ, યુ.કે.

ઓગષ્ટ ૨૦૦૪

□ સૂર્જી મનુભરી, બોલ્ટન

હસનની તબિયત હતી ખૂબ સારી
પણ આજે છે ખાંસી ને દમની બીમારી

ઇસાને સુલેમાને કહ્યો મદારી
પછી બેઉ વચ્ચે થઈ મારામારી

જગતમાં હવે બુશ દાદાનો ડંકો
પિપૂડી કયાં સંભળાય તારી કે મારી

અમારાથી પહોંચાય ના ત્યારે છેવટ
કરી નાંખીએ મા અને બેન વાળી

ભલેને અમારું વળી જાય ધોપત
કરીશું બીજાની અમે સાડાબારી

આ દુનિયા મિસાઈલ ને રોકેટ મારે
તમે તો લડો ફક્ત ઢેખાળા મારી

‘સૂર્જી’ રોજ ઊરીને એકજ કહાણી
સુલેમાન સારો ને ફાતમ નઠારી

Suffering from asthma, he can hardly walk;
Look at the difference between now and then;
Our Hasan was once a very healthy man!

The world is armed with rockets and bombs;
We are fighting our war with blood and bones;
We have nothing in our hands but gravel and stones!

□ સૂર્ઝી મનુભરી, બોલ્ટન

રમણ્યાને રડાવીશું ને સુત્યાને સતાવીશું
અમે આ ગડમથલમાં આખું આ જીવન વિતાવીશું

ઈલેક્ટ્રનમાં મુલખના મસ્તુને સરપંચ બનાવીશું
પછી થોડા દિવસમાં એની ખુરશી ડગમગાવીશું

જરૂરત હોય ના ત્યારે અમે મોહું ફુલાવીશું
અમારે કામ જો પડશે તો પૂછડી પટપત્રાવીશું

અમે તો નાની સરખી વાતને પહોળી કરી દઈશું
અને બોલ્ટનથી લઈ ઈખર સુધી એને ચગાવીશું

ભલે ઈંગ્લેન્ડમાં છે પણ અવળયંડા અમે એવા
હશે જો બેલ તો પડા બારણાને ખટખટાવીશું

આ જરદો ફિક્કોફિસ છે ને આ ચાવલ સાવ કાચા છે
ગમે તેવું કરીને રંગમાં પડા ભંગ પડાવીશું

તરાવીહની રકાતોમાં તો ઓકાં ખાઈશું કિન્તુ
હશે જો સેલ તો તો રાતભર લાઈન લગાવીશું

અમે માસ્ટિજદમાં જઈને પડા કદી સખણા નથી રહેતા
અમે હજમાં જઈને પડા ધમાચકડી મચાવીશું

કુસુમ કાકી તો ઘરમાં બેસીને કેકર બનાવે છે
અમે તો ગોરીની પાસે ‘સૂર્ઝી’ પાપડ વણાવીશું

We're good at always finding faults, we're not refined, we're still very rough;
The pilao rice at a wedding is not well cooked and the sweet rice is not sweet enough!

Even at the local mosque, we don't behave well as we should do;
And even when on pilgrimage, we will not control our rage!

સંગ સંગ ભેડ, સર થાય મેડ

ગુજર અસ્તિત્વાના ગૌરવવંતા

શ્રી સિરાજ પટેલ (બોલ્ટન)

યુ. કે.ના સર્વપ્રथમ ગુજરાતી પાકિસ્તાની સાંસ્કૃતિક
'વીસમી સદી'(૧૯૬૮) ના સ્થાપક તંત્રી
તરીકે પત્રકાર ક્ષેત્રે,
BBC રેડિયો લેકેશાયરના ગુજરાતી-હિન્દી વિભાગના
નિયામક અને ઉદ્ઘોષક તરીકે સમૂહ માધ્યમ ક્ષેત્રે,
કોમ્યુનિટી રિલેશન્સ ઓફિસર તરીકે
સામાજિક ક્ષેત્રે, તથા ગુજરાતી રાઈટર્સ ગીડના
સહમંત્રી ને નોંધપાત્ર કર્યા તરીકે સાહિત્યક્ષેત્રે
આપનું પ્રદાન ગૌરવપ્રદ રહ્યું છે.
ગુજરાતીભાષી પ્રજાની અનેકવિધ સરે આપની સેવા
બહુમૂલ્ય છે ને ભાવિ વધુ ઉપકારક બની રહો

'સંસ્કાર ગરિમા'

આપનું અનેકવિધ સાંસ્કૃતિક
પ્રદાન માટે આપનું ગૌરવ કરે છે.

શ્રી. બી. પટેલ
પ્રકાશક-તંત્રી

GUJARAT SAMACHAR & ASIAN VOICE

Karma Yoga House

12 Hoxton Market, London N1 6HW

Tel: 020 7749 4080 Fax: 020 7749 4081

Email: gseditorial@abplgroup.com

□ સિરાજ પટેલ પગુથણવી, બોલ્ટન

જિંદગી એક કેદ છે દુનિયાના કારાગારમાં
માનવી રહેંસાઈ રહ્યો છે દુખી સંસારમાં

લાલસા લાલચ ને માયા કામ કંઈ ના આવશે
નિઃસ પર કાબુ કરી લે તું આ નક્રિગારમાં

તું એ જાણે છે કે દુનિયા એક ફાની ઘામ છે
તો પછી અટવાય શાને નર્યા પાપાગારમાં

છે જવાનું આખરે બે ગજ કફનની આડમાં
શીદને લાલચ તું કરે છે આ દુઃખી સંસારમાં

તું હૃદય પાવન કરી લે ને ખુદાને યાદ કર
ડર ન રહેશે લેશ પણ તુફાન કે મજધારમાં

ગર સિરાતે મુસ્તકીમને દિલથી તું અપનાવશે
મગફેરત તારી થશે અહ્લાહના દરખારમાં

ઇશની માર્ફી મળે છે ફક્ત પશ્ચાતાપથી
'સિરાજ'તું ઝૂબકી લગાવી દે આ
સ્નાનાગારમાં

□ પ્રેમી દયાદરવી, બ્લેકબન્ન

જગ મહી લાગ્યું છે મન વરસો પછી
દિલને મળ્યું સાંત્વન વરસો પછી

હર ગલી આનંદથી તરબોળ છે
કોણ આવ્યું છે વતન વરસો પછી

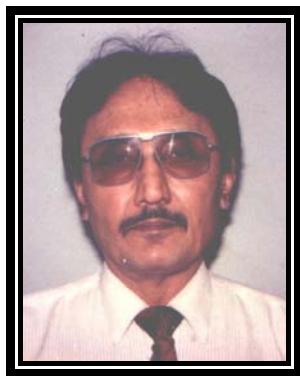
જેમના માટે ગાજલ લખતો હતો
તેમને ગમ્યું કવન વરસો પછી

શું કરું તારીફ એના રૂપની
છે હજુ નમણું વદન વરસો પછી

પ્રેમના આવેશમાં આય્યું હતું
આખરે પાય્યું વચન વરસો પછી

જેમની હું શોધમાં ફરતો હતો
થઈ ગયું આજે મિલન વરસો પછી

લો હવે ‘પ્રેમી’ તમારા ઘારનું
ચોતરફ ભીલ્યું ચમન વરસો પછી

□ નાહિદ રાહેરી, બ્લોકબર્ન

મારા હિલના ઘબડારા પણ નામ તારું ગાય છે
ઉઠાવું જ્યારે નજરોને તો તારાં દર્શન થાય છે

મંદિરો, મસ્લિઝદથી હું દરરોજ સાંભળતો રહું
ઘંટડી, અજાનમાં બસ તું જ તું સંભળાય છે

ઘાસ, લીલા છોડવા, રમતિયાળ નાનાં બાળકો
જોઉ છું જ્યારે, તને જોયાનો ભ્રમ થઈ જાય છે

માનવીની બુદ્ધિ તો બસ એક કમરામાં છે બંધ
કોણ છે જેને ખરેખર તારું વજૂદ સમજાય છે

□ પથિક સિતપોણવી, બોલ્ટન

કોઈની વાતમાં આજે તો ક્યાં છે બોલવા જેવું
નઠારા નાગાને તો બસ હવે છે ઢાંકવા જેવું

તમારી ઝુલ્ફભાં વીટળાયને જીવતો હતો જ્યારે
ભલા એ તો હતું સ્વખું મને લલચાવવા જેવું

વિજિટ વીજા કે વર્ક પરમીટ તશું બહાનું બનાવીને
તમે પણ આવી જાઓ કે અહીં છે આવવા જેવું

ન બનવાનું બને છે આ જગતમાં કેટલી વેળા
અને એવું ઘણુંયે થાય છે જે ના થવા જેવું

નથી કોઈ કામ બનતું છાનુંમાનું બેસી રહેવાથી
તમારે બોલવું પડશો છે જ્યાં કંઈ બોલવા જેવું

‘પથિક’ને ના પૂછો બીજા બધા પ્રશ્નો તમે મિત્રો
ફક્ત છે પ્રેમના બારામાં એને પૂછવા જેવું

An उर्दू-LISH Poem

□ Abdul Aziz Zumla, Blackburn

तेरा जल्वा जबसे देखा सनम
रुक गया दिल मेरा निकला है दम
तेरे जल्वोंसे जल गए हम
एक शम्मा तू परवाने हम

When my darling I met you
I lost my heart and soul to you
You have baby lit my fire
With your passion and desire

नयन मिलाके नयन सनम
क्या जाम पिलाए तूने सनम
बहेक गए हैं मेरे कदम
ना होश रहा मेरा निकला है दम

From your eyes meeting mine
I have drunk a heavenly wine
You have left me in a state
Truly in a drunken state

तूने बनाके अपना सनम
मुझमें जगाए सपने सनम
सपने जगाके अब ना सनम
दूर तू रेहना हमसे सनम

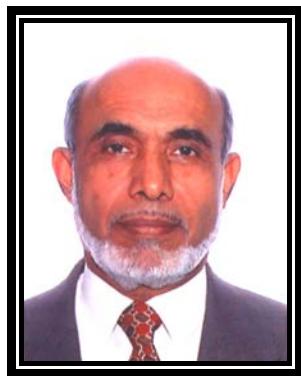
When you whispered "I love you"
Darling all my dreams came true
Having made my dreams come true
Always hold me close to you

हर तेरा गम हो मेरा गम
खुशियाँ मेरी हो तेरी सनम
कदम कदम पे तेरे सनम
बरसे फूल बहार सनम

Let your pain be my pain
Let my joys be your gain
Let me bless you if I may
With fragrant flowers night and day

दिल दिलसे मिलाके मेरे सनम
मुझमें तू और तुझमें हम
जनम जनम का हो संगम
जनम जनम हो संग सनम

Let your heart beat my heart
Let my heart beat your heart
Eternally, eternally
Oh my darling eternally

□ અછમદ ગુલ, બાટલી

ક્યાંકથી ભેગા થયા, એવી ખબર
શબ્દને રહેંસી ગયા, એવી ખબર

રક્તની કેવી હતી ઘાતક રમત
માનવી લથપથ થયા, એવી ખબર

એક જડા ત્યાંથી ઉઠી ચાલ્યો ગયો
તે પછી જલસા થયા, એવી ખબર

સંસ્મરણની એક મીઠી શી સુગંધ
ટેરવે બાંધી ગયા, એવી ખબર

પૂજનારાને મળે છે રોજના
ઉગતા સૂરજ નવા, એવી ખબર

બાગના ઉત્કર્ષમાં કંઈ કેટલા
રક્ત ‘ગુલ’ સીંચી ગયા, એવી ખબર

□ મુલ્લાં મનમોજી, બાટલી

દોરવું છે માનવીનું ચિત્ર દોરાતું નથી
આકવું છે માનવીનું મૂલ્ય અંકાતું નથી

ઓળખો મુજને મદદ દઈ ના શર્કું હું આપને
શું કરું કોને કહું મારું જ ધોવાતું નથી

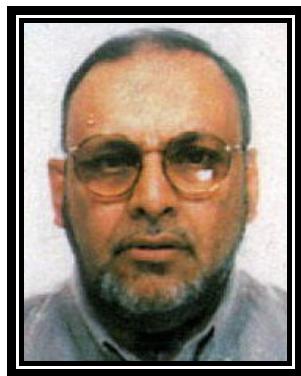
આપની સાથે ઘણી વાતો કરી મેં પ્રેમની
તે છતાંયે નામ મારાથી જ બોલાતું નથી

તાવ મૂછોના ચઢાવે છે હંમેશાં એ છતાં
આંખ કાઢે બાયડી, સામે જ જોવાતું નથી

વાળ છે લાંબા અને એરીગ પહેરે કાનમાં
નર હશે કે નારી પાછળથી એ પરખાતું નથી

વાત શું કરવી અમારી મજબુરીની દોસ્તો
ખેલવા સમ જુંદગીના ખેલ ખેલાતું નથી

બાટલી છે ગામ ‘મુલ્લાં’નું એ પીવાની નથી
છે નશામાં મસ્ત એને કાંઈ સમજાતું નથી

□ સેવક આતીપોરી, બાટલી

બારણું આભનું ખટખટાવી તો જો
અંધકારો ઘરાના હટાવી તો જો

તે પછી આ બદું લીલુંછમ થઈ જશે
વાદળોને પહેલાં મનાવી તો જો

જીવનું કયાં સુધી આ વિચારો મહીં
હામ ભેગી કરી જંપલાવી તો જો

હોય આંધી ને તોફાન તો શું થયું
દીપ અંધારમાં તું જલાવી તો જો

છે નભાવ્યા સબંધોને જીવન સુધી
તું કડવાશને પણ નિભાવી તો જો

લોક ‘સેવક’ કદમ ચૂમશે તે પછી
આત્મને સહેજ ઉચે ઉઠાવી તો જો

□ હસન ગોરા ડાબેલી, બાટલી

શમાને હાથ શું આવ્યું પરો મારા જલાવીને
ઉડી શકતો નથી જોયા કરું છું પર ગુમાવીને

હજારો ગમ મેં જીલ્યા છે કદી પણ ઉફ નથી કહ્યું
તબસ્સુમ હોઠ પર ધરતો દુઃખો દિલમાં છૂપાવીને

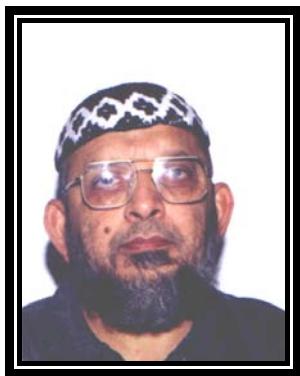
તમારી જિંદગી માટે રહીને રાત ને દિવસ
દુઆઓ ખૂબ માંગી છે મેં બે હાથો ઉઠાવીને

હજારો આવશે ઓગષ્ટ ભલેને આવતા રહેશે
અમે ફરકાવતા રહીશું ત્રિરંગો દિલ લગાવીને

પગોમાં બેડીઓ ને હાથકડીઓ હાથમાં મારા
તું ચાલે છે અને દોરે મને કેદી બનાવીને

લખી છે આ કથા મેં તો ગજલના રૂપમાં તમને
પસંદ આવે ખબર કરજો જરા તાળી લગાવીને

મુહોબ્બતમાં સમન આપે મને જો ઝેરનો ઘાલો
'હસન' તો ધન્ય થઈ જાશે એ ઘાલો ગટગટાવીને

□ શબ્દીર અહમદ કારી લાજપતી, બાટલી

જુલ્દુસ સામે કોમ જ્યારે બોલનારી નીકળી
તે પછી સૌ જંઘરોને તોડનારી નીકળી

શાન એવી છે અનોખી આપણા એ દેશની
ચેતનાઓ જે જગતને આપનારી નીકળી

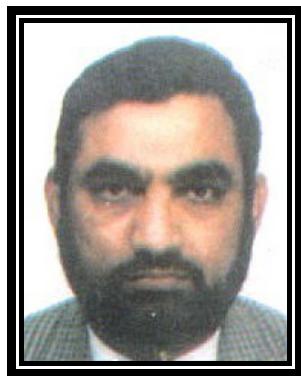
ઇં વતનથી દૂર તો પણ યાદ એની હર પળે
લાગડીના તાર દિલમાં છોડનારી નીકળી

છે ઘટા ઘનઘોર પણ વિશ્વાસ છે જેનો અટલ
રોશનીઓ રાહ તેને ચીધનારી નીકળી

પામવા જેને કરી બરબાદ એણે જિંદગી
એજ દોલત દઈ એને આપનારી નીકળી

આરસોથી એ સજાવે છે ઈમારતને છતાં
ભીત પાયાને હવે તો છોડનારી નીકળી

કોમને ‘શબ્દીર’ રહી ના છે હવે એની ખબર
ભૂલ એની આ દશાઓ લાવનારી નીકળી

□ માસુમ કરોલિયા, બાટલી

પ્રતીક્ષા કરાવી પરીક્ષા કરે છે
એ જાણે કે મારી સમીક્ષા કરે છે

નથી ભાગ્યમાં કંટકોના સુંવાળપ
ઇતાં ફૂલની એ સુરક્ષા કરે છે

ગુનેગાર મારો કચેરીમાં એની
વજાના ગુનાની એ શિક્ષા કરે છે

અનેરી દયા બેરહમ છે તમારી
કરી ઘાવ મારી ચિકિત્સા કરે છે

મને દોસ્ત જ્યારે બતાવે કતારી
બની ઢાલ શત્રુઓ રક્ષા કરે છે

શહેરથી તમારા મને દૂર કર્યો
હવે કેમ મારી પ્રતીક્ષા કરે છે

ન જોયો મને તેં નજરને ઉઠાવી
તું ‘માસુમ’ની કેવી ઉપેક્ષા કરે છે?

□ ઇસ્માઈલ દાજુ ‘અનીસ’, બાટલી

કદી એકરારની વાતો, કદી ઈન્કારની વાતો
ન સમજુ હું શકું એવી છે આ દિલદારની વાતો

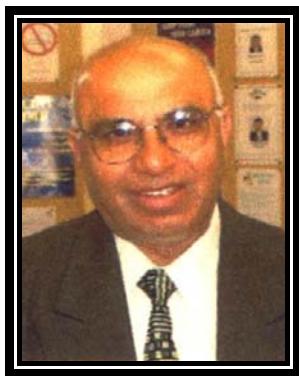
રૂપાળા હાથથી છલકાવી દો એક જામ મહેફિલમાં
પીવાડીને મદીરા પ્રેમની કરો ખારની વાતો

અમાસી રાતમાં તારો ચમકતો ચંદ્ર સમ ચહેરો
છૂપાવીને ઘૂંઘટમાં ના કરો શાંગારની વાતો

પધારો લઈને શબનમના કટોરા મારા આંગણમાં
ચમન મહેકાવીને મારું કરો ગુલજારની વાતો

દવા કરતા રહ્યા તો દઈ પણ વધતું રહ્યું મારું
તબીબો ના કરો મુજ દર્દના ઉપચારની વાતો

ગગનથી તારલા લાવી સજાવું આપની ઝુલ્ફો
‘અનીસ’ના મનમાં તો છે આપના શાંગારની વાતો

□ બાબર બંબણીયા, બ્લેકબર્ન

વૈભવ અને સુખમાં તો હરખાય છે માણસ
આવે જો મુસીબત તો પરખાય છે માણસ

લખલૂટ કરી ખર્ચ લગ્નો તો કરી નાંખે
પાછળથી ઘણાં કડકા થઈ જાય છે માણસ

આવેશમાં આંખોને પલકારે ઘણાં મજનું
જુફ્ફોની જાળ માછે સપડાય છે માણસ

થાકી ગયા છે ચંદાવાળાથી ખૂબ લોકો
જો દૂરથી જુએ તો ફિટાય છે માણસ

શોષણ કરી કરીને દિનરાત મજૂરોનું
માંકડની જેમ લોહી પી જાય છે માણસ

લાગે છે જિંદગીનાં છેલ્લાં જ છે આ વરસો
તેથીજ ઈબાદતમાં પરોવાય છે માણસ

પૂરી થઈ ગઈ છે વીસમી સદી આ તોયે
'બાબર' ચઢાઈ કરવા લલચાય છે માણસ

□ ‘બાળક’ - બળવંત શર્મિ, પ્રેસ્ટન

હાલો આપણે હું મરીને હરીમાં ભળી જઈએ
ને પામવાને નામ સિંહદુનું આપણે એમાં ઓગળી જઈએ

તેલ, બાતી ને કોરિયું એ તો અલગ અલગ ચીજ છે
આપવાને નામ દીપકનું ચાલો આપણે બળી જઈએ

અને વિસ્તરે છે ચોતરફ આ રણ તૃખણાના મૃગજળનું
ને અહીં બાવળ બોરડીના દેશમાં ફૂલ બની ઉગી જઈએ

આ ઓપન વિન્ડોમાં એન્ટર થઈ કોઈ ડોકાતું નથી
ચાલો આપણે માઉસ બનીને થોડુંક હલી જઈએ

અને કંડલાની કીરીબાઈને કાશીની જાતરાના શું મનસૂબા
આ ગોળની ભીલી ને કાશીની ગાડી હાલો એમાં ગરી જઈએ

અને મજહબના નામે સીમાઓ દોરાઈ ગઈ છે જુદાઈની
આપવાને નામ માનવીનું હાલો આપણે મળી જઈએ

અને જિંદગી એ એક નાટક છે, પડદો હવે પડી જશે ‘બાળક’
અને આ અંતિમ અંકમાં જે ભજવવાનું છે તે ભજ જઈએ

□ પંકજ વોરા, રિફ્મન્સવર્થ

રાજ્યપાનું અમારું નગર છે
એમાં આંસુનું અવાવરું ઘર છે

એક આબોહવાના ના બંદી અમે
સૌ મોસમનો આદર બરાબર છે

સાંજને ખુશીથી વળાવી દો
સવારને એનું સરનામું ખબર છે

સૂરજમુખીથી કોઈ અદાવત નથી
સિર્ફ રાતરાણી પર અમારું જિગર છે

મરણનામાને વળાવી લઈ અમે
કરી દીધા ખુશીથી હસ્તાક્ષર છે

ભૂલચૂક બાકી રહે તો, ‘પંકજ’
સુધારા માટે જન્માન્તર છે

ભારતી પંકજ, રિફમન્સવર્થ

પ્રેમ

વિસ્મરણ પછી પણ
જે સ્મૃતિ શુન્ય ન થઈ જાય
એનું નામ પ્રેમ?

અનુભવ પછી પણ
જે અનુભૂતિનું સાતત્ય રહે
એનું નામ પ્રેમ?

સમયાવધિ પછી પણ
જે પળ કાળઘર્મ ન પામે
એનું નામ પ્રેમ?

જીવન પછી પણ
જે જીવનતત્ત્વ અમર્ત્ય બનીને રહે
એનું નામ પ્રેમ?

□ બેદાર લાજુરી, વેસ્ટર

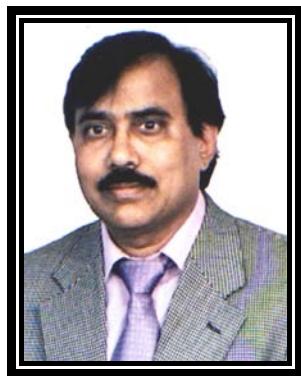
સિમતનો ઘાલો ભરેલો રાખજે
ગમ બધો એમાં ઝૂબેલો રાખજે

રણ વચાળે ઘાસ લાગે છે વધુ
પ્રીતનો વૃહેતો તું રેલો રાખજે

હાથ છો મૂકે નહીં તું હાથમાં
હાથને મૂહેંદી ભરેલો રાખજે

જુંપડામાં હોય તું રહેતો ભલે
આંખમાં સપનાના મૂહેલો રાખજે

જાગજે ‘બેદાર’ આખી રાત તું
શાસને કિન્તુ સૂતેલો રાખજે

□ ડાહ્યાભાઈ પ્રજાપતિ ‘ધીરન’, લેસ્ટર

કંકુ સૂરજ જળહળ જળહળ
ચુહેરો પૂનમ જળહળ જળહળ

રાત તિમિર વિરહની લાંબી
યાદનો દીપક જળહળ જળહળ

નામ તારું લઉં છું જ્યારે
થાય છે ભીતર જળહળ જળહળ

ઉદાસી મારી ભાગે ઝટપટ
સાંભળી તારું હાસ્ય ખળખળ

વહે સદા જ્યાં પ્રેમની ગંગા
અંત:કરણ સહુ જળહળ જળહળ

નિહાળું તને હું જળહળ જળહળ
આતમ જ્યોતિ જળહળ જળહળ

□ દિલીપ ગજર, લેસ્ટર

કેટલાયે માનવો આવી ગયાં
ખૂબ થોડાં જિન્દગી જીવી ગયાં

ગામથી તો શુહેરમાં જઈને વસ્યા
શુહેરથી પરદેશમાં પૂછોંચી ગયાં

આમ અમને આ ધરા નાની પડી
ચંદ્ર પર ને મંગળે ઉડી ગયાં

માનવીના મન સુધી તો ના ગયાં
ઈશને પાડોશમાં ચૂકી ગયાં

ધ્યેય વિનાની ગતિથી દોડતાં
આખરે પાછા ધરે આવી ગયાં

આવતાં ધરમાં જરા મોટું થયું
કયાં મને મૂકી દિલીપ ચાલી ગયાં?

□ હાર્દન પટેલ, બોલ્ટન

દેશમાં ઓ દોસ્ત શું તડકો પડે છે
બસ વગર મહેનતનો પરસેવો પડે છે

શી રીતે સૌને ગળે વળગાડીએ
એક વળગે ત્યાં જ એક છૂટો પડે છે

જેની ઊચી નામના છે ચોતરફ
રોજ એના નામની બૂમો પડે છે

જે જગ્યાએ એક બે ડગલાં ભરું છું
એ જગ્યાએ એક નવો રસ્તો પડે છે

બસ હવે ‘હાર્દન’ મળશું ફોન પર
આટલો વહેવાર શું ઓછો પડે છે?

□ કીર્તિ મજિઠીયા, લેસ્ટર

તો સારું

ધોખાના ધ્ખારામાં બળી જઈ
ખાખ થવા કરતાં
ધૂપસળીની રાખ થાઉં તો સારું
પ્રશંસા પામવા પારેવા જેમ
ધૂ ધૂ કરવા કરતાં
સંતાઈ જઈ કોયલ જેમ
કૂ કૂ કરું તો સારું

પરાયા તેજથી અંજાઈ અંધાપો પામવા કરતાં
નાનકડો દીવો બની અંતર અજવાળું તો સારું

હરીફાઈની હરણફાળમાં આગળ નીકળવા કરતાં
હું ખુદને જાણી ખુદને જતી પાછળ રહું તો સારું

મારા પ્રભાવથી બધે ફેલાય જવા કરતાં
મારા સ્વભાવથી કોઈના દિલમાં સમાઈ જાઉં તો સારું

□ પ્રકૃત્યા અમીન, બર્મિન્ગહામ

સહિષ્ણુતાનું ચરમ શિખર, ધરથી જુદુ થાય છે
આજ મારી આબરૂના કંકરા થઈ જાય છે

ભરબજારે દ્રોપદી તું, નવસ્ત્રી કરાય છે
કૃષ્ણ વૃદ્ધારે નહીં આવે, તું અર્જુનથી લુંટાય છે!

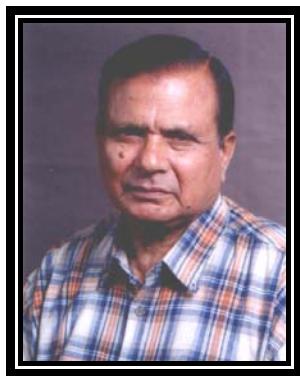
સીતા હરશ આજ કેમ, રામલીલા કહેવાય છે
કંસના કર્મો બધાં, કૃષ્ણલીલા થઈ જાય છે!

પ્રતિશોધની આગમાં, નિર્દ્દિષ અહીં ભૂજાય છે
જીવતાંને બાળતાં, દિવાળી ઉજવાય છે!

વીજી વીજી મારી નાંખી, રામ નામ બોલાય છે
શાસક-રક્ષક બંને શાંતા! શાંતિ ફેલાય છે!

બાબરી મસ્ઝિદ રામ મંદિરે, રામ રહીમ રડતા બોલ્યા:
ઇના ઇના રડવાથી, દુઃખ તો હળવું થાય છે!

આજ મારી આબરૂના કંકરા થઈ જાય છે

□ રામુભાઈ મટવાડકર, વેન્યુલી

સ્નેહમાં છે ના ખરેખર ના કદી સમજાય ના
હા કહે છે એ ખરેખર હા હશે સમજાય ના

લગ્નના એ મહેલનું ખેંચાણ કંઈ ઓછું નથી
એક ડગ અંદર ગયા તો જટ પછી નીકળાય ના

સૃષ્ટિની કાયા પલટવા સંત જન જંઘા નથી
યુગના યુગો ગયા પણ સહેજ એ બદલાય ના

પ્રેમમાં જ્યારે હતી માયાવી રૂપ ધર્યુ હતું
ગૃહજીવનમાં હવે સંઘર્ષથી શરમાય ના

દીપ છું સૂરજ નથી ગૃહખંડ મારું ક્ષેત્ર છે
જળહળું તેમાં બરાબર તેજ છો છલકાય ના

દ્રવ્યપ્રાપ્તિ તેં કરી નિર્વિહ પૂરતી છે ખરી
લોભ ના કરવો ઘટે એથી વધુ લેવાય ના

□ વસુ ગાંધી ‘પલક’, લેસ્ટર

અધિકાર માંગો તો ભારે પડે છે
કે ફાંસી ઉપર લોક આજે ચેતે છે

ઘણી વેદનાઓ સમાઈ છે દિલમાં
એ પિંજરના પંખી સમાન તરફડે છે

ઇંગ્રિયા છે ગમ નફરતોની નજરમાં
ઇતાં કેમ દુનિયા આ દર્પણ ધરે છે

મુહોબ્બતમાં એ પણ વિચારો તો સારું
અતિ પ્રેમ કયારેક ભારે પડે છે

ખરેખર તો છે ઝેરથી પણ એ કડવા
મને ધૂંઠ આફિતના પીવા મળે છે

ખુદા આ બધું જોઈ સોચી રહ્યો છે
‘પલક’ના જ આજે ‘પલક’ને નહે છે

Poem

□ *Ayub Ismail Zumla, Manchester*

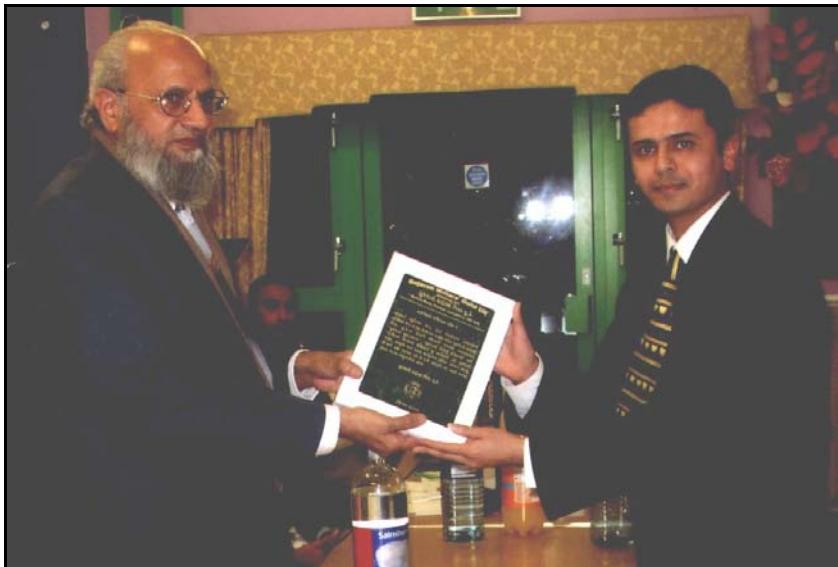
Web

Sitting on the sounds of endurance,
Pondering towards unseen thoughts,
I unravel a promising inclination,
That thwarts all imagination,
Rewarding my unseen desires,
That for so long deserted my passions.

Searching for long lost pathways,
I wandered aimlessly under constant illusions,
Trying to untangle the web of causation,
That for so long tied my aspirations,
Until the entanglement rewarded me,
With the fulfilment of my passions!

*This poem has reached the semi-finals of the
International Library of Poetry (USA) competition.*

Gujarati Writers Guild UK Achievement Awards

Guild Secretary, A. Kamal Patel (left), presenting a lifetime achievement award to Blackburn Councillor Imtiaz Patel for promoting Gujarati language and literature

Chairman of Lancashire County Council, Vali Patel (standing), making his acceptance speech after receiving a lifetime achievement award for services to the community

Conference, Exhibition and Gujarati Mushaira

Saturday 28 August 2004 - Bolton Muslim Girls School

Programme

- 10:30 am Registration, Tea / Coffee and exhibition viewing
11:00 am Conference
1:30 pm Vote of thanks
1:35 pm Lunch for Poets and Guests
2:30 pm Tea / Coffee and exhibition viewing
3:00 pm Poets Corner - all poets and guests get together for a discussion and expression of ideas:
◆ *If our youngsters can learn French or German as a second language, why can't they learn Gujarati?*
◆ *Is it a hopeless task to save the Gujarati language here in Britain?*
 - *If yes: why?*
 - *If no: what should we the poets and writers do, in co-operation with the Gujarati community in general, to create interest, enthusiasm and love for the Gujarati language amongst our second and third generations?*
4:00 pm Break and exhibition viewing
5:00 pm Doors open to the public for the Mushaira
5:30 pm Mushaira
9:00 pm Dinner for Poets and Guests

Event supported by Mohamed Munshi of Chorley and:

